

Teaching Guide						
Identifying Data				2017/18		
Subject (*)	Mathematics and Games		Code	652G01031		
Study programme	Grao en Educación Infantil					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	2nd four-month period	Third	Optativa	4.5		
Language	Spanish/Galician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Pedagogía e Didáctica					
Coordinador	Santamaría Recio, María Celina	E-mail	celina.santamaria@udc.es			
Lecturers	Santamaría Recio, María Celina	E-mail	celina.santamaria@udc.es			
Web						
General description	<p>Os obxectivos perseguidos nesta materia son:</p> <p>Valorar o xogo como unha das dimensións fundamentais da vida infantil.</p> <p>Asumir que o xogo é un importante recurso didáctico na escola infantil.</p> <p>Entende-lo xogo como elemento globalizador dos procesos de aprendizaxe.</p> <p>Coñecer xogos e xoguetes, para o seu uso escolar.</p> <p>Descubrir estratexias para aprender a pensar.</p> <p>Valorar ou ter estratexias como método de resolución de problemas.</p> <p>Valorar ou ter estratexias como xeito de traballo interdisciplinar.</p> <p>Asumir os xogos de estratexia como un importante recurso didáctico.</p>					

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
A5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico.
A33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento lóxico.
A35	Comprender as matemáticas como coñecemento sociocultural.
A36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
A39	Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sustentable.
A40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados.
A41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
A43	Favorecer as capacidades da fala e da escritura.
A44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
A55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B9	Autonomía na aprendizaxe.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudio e do contexto profesional.

C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes		
Learning outcomes	Study programme competences / results	
Potenciar e desenvolver a utilización dos xogos como elemento para aprender a pensar, a resolver situacións problemáticas e plantear estratexias para posibles variacións dunha determinada situación.	B1 B2 B3 B4 B5 B9 B10 B11 B25	
Saber identificar unha situación de conflicto social e encamiñar ao estudiante para ser un ciudadano crítico e autónomo.	A4 A5	
Para que os estudiantes experimenten a utilidade das matemáticas na súa vida diaria e no mundo que os rodea. Deben saber resolver distintos tipos de situacións ou problemas, matemáticos ou non.	A33 A34 A35 A36 A39 A40 A41 A43 A44 A55	B1 C1 B2 C3 B3 C4 B4 C6 B5 C7 B9 C8 B10 B11 B25

Contents		
Topic	Sub-topic	
1.- Teorías sobre o Xogo	1.1 Definir o xogo 1.2 Reflexionar sobre a importancia do xogo no desenrollo do neno. 1.3 Coñecer as teorías que explican o funcionamento do xogo	
2.- Xogo e desenrollo do neno	2.1 Xogo e desenrollo cognitivo 2.2 Xogo e desenrollo social 2.3 Xogo e desenrollo físico e motor 2.4 Xogo e desenrollo afectivo	
3.- Clasificación dos xogos	3.1 Clasificación dos xogos. Criterios 3.2 Os xogos tradicionais 3.3 Os esquemas do xogo. A transformación dos xogos.	

4.- O contexto do xogo	4.1 O xogo na escola infantil 4.2 O xogo nas colonias Urbanas 4.3 O xogo na celebración de festas populares 4.4 O xogo nos hospitais 4.5 o xogo na natureza 4.6 o xogo nos parques e xardíns públicos
5.- Xoguetes e obxectos para xogar	5.1 Concepto de xouete 5.2 Criterios para a selección dos xoguetes 5.3 A ficha do xouete. Unha proposta de análise 5.4 Xoguetes e transmisión de valores 5.5 Lexislación sobre os xoguetes
6.- Xogo e integración social	6.1 Socialización e nenos en situación de resgo 6.2 O papel do xogo no desenrollo socio-afectivo 6.3 Funcións do xogo nas residencias infantís 6.4 programas de integración social en torno ao xogo.
Ademais dos temas propostos traballaremos xogos de estratexia coñecidos, facendo unha adaptación dos mesmos a nivel infantil.	

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A4 A5 A33 A34 A35 A36 B11	15	7.5	22.5
Supervised projects	A4 A5 A33 A34 A35 A39 A40 A41 A43 A44 A55 B1 B2 B3 B5 B9 B10 B11 B25 C3 C4 C6 C7 C8	0	24	24
Oral presentation	A39 A44 B2 B3 B4 B5 B10 B25 C1 C3	0.5	2	2.5
Objective test	A5 A33 A34 A35 A44 A55 B1 B4 B9 C1	0	8	8
Workbook	A33 A34 A35 A36 B1 C8	0	26.5	26.5
Laboratory practice	A34 A39 A41 A55 B1 B2 B3 B4 B5 B9 C3 C6	16	8	24
Personalized attention		5	0	5

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición dos distintos temas por parte do docente co fin de motivar o estudo e traballo sobre a información presentada.
Supervised projects	Elaboración de tres traballos relativos á materia explicada na clase. Dous en grupo, un utilizando as Tics sobre un tema a elección entre varios que se proporán, e outro que consistirá no diseño e adaptación dun xogo de estratexia a un aula de Educación Infantil. Un traballo individual que consistirá na elaboración dun ficheiro de xogos infantís coa súa correspondente clasificación.
Oral presentation	Exposición na aula dos traballos realizados en grupo.

Objective test	Consideraránse alumnos "presenciais" os que asistán como mínimo ao 80% das clases. A estos alumnos "presenciais", proporánseles en forma de fichas diversas preguntas relativas á materia que se esté traballando ao longo do cuatrimestre. O alumnado deberá respondelas de xeito individual. No caso de alumnos "non presenciais"; haberá un exame final da materia que terá unha porcentaxe diferente de valoración segundo que teñan presentado ou non os traballos tutelados.
Workbook	Debénse consultar diversos libros e manuais propostos na bibliografía para un mellor seguimento e participación nesta materia.
Laboratory practice	Consistirán na realización de todo o que se propoña relativo ao tema estudiado. Valorarase a asistencia, a participación, o interese, o razonamento, a actitude positiva...

Personalized attention

Methodologies	Description
Laboratory practice	A atención personalizada descríbese en torno a estas metodoloxías como momentos de traballo presencial co profesor polo que se pide unha participación obligatoria do alumno.
Supervised projects	
Oral presentation	A forma e o momento no que se desenvolverán indicaránse en relación a cada actividade ao longo do cuatrimestre segundo o plan de traballo da materia.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Objective test	A5 A33 A34 A35 A44 A55 B1 B4 B9 C1	Valoración de 0 a 10 das fichas propostas individualmente na aula sobre a materia que se esté traballando. Para poder evaluar este concepto é necesario entregar como mínimo o 70% das que se propoñan, restándose da media final 4 décimas (0,4) por cada unha non realizada. No caso de realizar menos do 70% das fichas a porcentaje da nota correspondente ás mesmas farase a partir dun cuestionario individual sobre a materia impartida ao longo do cuatrimestre.	30
Laboratory practice	A34 A39 A41 A55 B1 B2 B3 B4 B5 B9 C3 C6	Consistirán na realización de todo o que se propoña relativo ao tema estudiado. Valorarase a asistencia, a participación, o interese , o razonamiento, a actitude positiva...	10
Supervised projects	A4 A5 A33 A34 A35 A39 A40 A41 A43 A44 A55 B1 B2 B3 B5 B9 B10 B11 B25 C3 C4 C6 C7 C8	Traballo-I: Traballo en grupo con ferramentas TICs sobre algún tema elixido entre varios que se propondrán na aula. Traballo-II: Adaptación didáctica dun xogo de estratexia a un aula de Educación Infantil. Traballo III: Elaboración dun ficheiro de xogos infantís e a súa correspondente clasificación.	50
Oral presentation	A39 A44 B2 B3 B4 B5 B10 B25 C1 C3	Exposición dos traballos propostos.	10

Assessment comments

Os alumnos que non acadan o 80% na asistencia a clase ou o 50% na proba obxectiva e polo tanto teñan que presentarse o exame final poden optar por:

- Presentar os tres traballos I, II e III.

Neste caso deben asistir co grupo correspondente o día da exposición dos traballos I e II e entregar o trabalho III a título individual.

Si a nota do exame final é maior ou igual que 3 esta contará un 55% da calificación final. O restante 45% se repartirase adxudicando un 15% a cada un dos traballos presentados.

- Ou ser avaliados únicamente pola nota final obtida no exame.

O alumnado con dispensa académica terá as mesmas condicións que o alumnado que non acade o 80% da asistencia a clase e sempre e cando realice unhas actividades diseñadas polo docente que debe entregar no

prazo que se lle comunique.

Na segunda oportunidade os alumnos serán avaliados únicamente pola nota do exame final.

Sources of information

Basic	<p>.- HUIZINGA, J. : Homo Ludens. Alianza Ed. Madrid. 1972 .- CHATEAU, J. : Psicología de los juegos infantiles. Kapelusz.Buenos Aires. 1973. .- ELKONIN,D.B.: Psicología del juego. Pablo del Rio. Madrid. 1980 .- BANDET e SARAZANAS: El niño y sus juguetes. Narcea.Madrid.72 . - (... específica en cada tema.) .- UNICEF : Juegos de todo el mundo. Edilán. 1978 .- BELL e CORNELIUS: Juegos con tablero y fichas. Labor. 1990 .- PERELMAN, Ya.l.: Problemas y experimentos recreativos. Mir, 1983. .- RODRIGUEZ VIDAL, R.: Diversiones Matemáticas. Reverte, 1985. AGOSTINI, F.: .- Juegos de lógica y matemáticas. Pirámide, 1990. .- BELL, R y CORNELIUS, M.: Juegos con tablero y fiches. Labor, 1990. .- BOLT, B.: Actividades Matemáticas. Labor, 1988 .- BOLT, B.;: Divertimientos matemáticos. Labor, 1988. .- BOLT, B.: Aún más actividades Matemáticas. Labor, 1989. .- CARLAVILLA, J.L. y FERNANDEZ; M.: Construcción y Aplicaciones Didácticas de los cuadrados Mágicos I. Proyecto Sur 2000. .- CARLAVILLA, J.L. Si hay una X ¡¡¡hay matemáticas!!! Proyecto Sur, 2005. .- DEULOFOEO, J.: Una recreación matemática: historias, juegos y problemas. Planeta, 2001. .- DORAN, JODY L. y HERNÁNDEZ, E.: Las Matemáticas en la vida cotidiana. Addison-Wesley, 1999. .- FERRERO, L.: El juego y la matemática. la Muralla, 1991. http://www.freeworldgroup.com/games4/gameindex/3dlogicgame.html http://curiosidadesyjuegos.blogspot.com/ http://acertijosymascosas.com http://www.freeworldgroup.com/games6/gameindex/lilly-hop.htm http://acertijosymascosas.com/juegos/bloxorz/ http://www.gamegecko.com/puzzlequest.php http://bezumie.com/ram/index.php http://www.biometricgames.com/re/ http://www.minijuegos.com/juegos/jugar.php?id=444 http://juegosdeescape.es/?page_id=178 http://acertijosymascosas.com/juegos/puzzle-de-ingreso-en-el-ejercito/ http://www.troyis.com/troyis.php http://www.freeworldgroup.com/games6/gameindex/math-mountain.htm</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Recoméndase a materia Xogos Motores porque pode resultar positivo continuar aprendendo xogos doutro tipo. Non é imprescindible.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.